

WALRAVENSIJDE.

Op den weg die van Oostende naar Nieu-poort leidt, eene halve mijl eer men Middelkerke toekomt, ontwaart men aan den voet der hooge, wilde duinen, eenige woonsten en hofsteden die de streek, tamelijk eenig en verlaten aldaar, wat verlevendigen. Het is die plaats die den naam van *Raversijde* draagt, of zoo men ook nog zegt, *Raversie*. Hooge, breede duinen, met doornen en grashalmen dicht bedekt, beschutten er het land tegen de woeste zee, wier rustlooze baren hun eentonig gebruis laten hooren.

Een dertigtal jaren geleden, kon de reiziger die, door het schoon weder en de eenzaamheid der duinengewesten aangetrokken, derwaarts zijne stappen leidde, daar eenen vierkantigen, plompen toren beschouwen, tegen wiens aloude muren een prachtige ijftenboom zijne ranken uitgespreid had, en aan dit versleten gebouw iets schilderachtigs gaven. Heden zijn toren en ijfteboom verdwenen, zoodat niets ouds ons nog het gewezen Raversijde herinnert. De tijd, die alver-

die zeiden: « Wij zullen u daarover nog eens hooren » (over de verrijzenis der dooden namentlijk, waarmee de heilige Paulus zijn sermoen geeindigd had). Zoo ging Paulus weg uit hun midden. Maar eenige mannen volgden hem en geloofden. Onder deze was Dionysius, lid van het Areopage. (Alzoo vertelt de heilige Lucas, Act. Ap. XVII).

Nu, daar bestaan boeken, die in de middeleeuwen bijzonderlijk een grooten naam hadden, en gemaakt wierden door een zekeren Dionysius, dien men meende de Dionysius te zijn waarvan hier sprake is, en die, zegt men, eerst bisschop was te Athenen, en later te Parijs. En over ieder een van de punten die ik daar kom te noemen bestaat er groote twist. Is een Dionysius de schrijver van de boeken die men onder zijnen name beschermt? Is de Dionysius door Paulus bekeerd, de schrijver Dionysius, de bisschop Dionysius van Athenen en de bisschop van Parijs? Zijn er vier, drie, twee Dionysiussen, of is er maar eèn? Men heeft daarover en over menige ander dingen, die daar meê min of meer betrek hebben, geheele boeken geschreven die ik hier natuurlijk niet kan uitschrijven of in *Rond den Heerd* doen drukken. Sint Thomas, de koning van de godsgeleerden, had groote achting voor de werken aan Dionysius toegeschreven. Dante aanveerd dat de schrijver dier werken waarlijk de Dionysius is dien sint Paulus bekeerd heeft.

Het meeste getal der namen van de kooren der Engelen staan bij sint Paulus alleen vermeld, die, gelijk hij vertelt, tot den derden Hemel verrukt is geweest en daar zijne leering geput heeft van de kooren der Engelen, welke leering hij, volgens Dante, geheel in 't korte in zijne brieven zou geschreven hebben, en in 't lange uitgeleid aan zijnen discipel Dionysius. En in dien zin heeft Dionysius zijne leering aangaande de Engels geleerd bij een die de Engels in den Hemel gezien had.

nieler, somtijds door andere omstandigheden geholpen, heeft alles doen verdwijnen.

Allerlei legenden en vertelsels hoort men over dit gehucht.

De inwoners der streek — en sommige boeken ook ¹ — vertellen ons dat Raversijde weleer door de zeewateren is vergaan; eenigen beweren zulks gebeurd te zijn wanneer een deel van het oud Oostende door de zee werdt ingezwolgen. Sommigen zeggen dat alhier een onderaardsche gang bestond, die in tijden van gevaar, den Tempeliers van Slype tot uitvlucht diende. Anderen nog — doch hier gaat de inbeeldingskracht van zekere menschen toch wat te verre — maken den reiziger wijs dat hier eertijds een klooster was, wier bewoners, om de armoede en wildheid der streek, *raven* moesten kweken!

Ziedaar wat de volksverhalen zeggen.

Laat ons zien wat de geschiedenis zegt

*
**

Wat was Raversijde? Hoe kwam het op? en wanneer?

In de middeleeuwen wierd — bijzonderlijk met den aanvang der vijftiende eeuw — de visscherij, de haringvisscherij vooral, ieverig door de inwoners der vlaamsche kust bewerkt en geoefend. Op het einde der zoo even genoemde eeuw, telde men alzoo niet min dan dertien steden en dorpen op onze kust gelegen, waar de inwoners zich op die nijverheid toelieden. Het waren namentlijk Duinkerke, Nieu-poort, Lombardie, *Walravensijde*, Oostende, Wenduine, Blankenberghe, Biervliet, Stepeldamme, Coxide (noord), Oostburg, Sluis en Heyst.

Raversijde was een visschersdorp reeds van in het begin der XV^{de} eeuw. Ziehier twee teksten diesaangaande:

Stuk van 1479 (wij geven het verder in het geheele).

1. *Belpairc*. Notice des révolutions physiques de la côte de Flandre, blz. 35.

« Constatons maintenant l'empiétement de la mer sur la côte . . . . . »

« A une petite distance du fort Albert, on voit une tour en ruine; c'était anciennement celle d'un village de Ravesy qui n'existe plus. »

Zie ook E. Bochard (Dict. hist. des rues, places etc. d'Ostende, 1861, blz. 134).

« ... Cette tour est une antique ruine du village de Ravesy, lequel a été englouti par la mer, lors de l'affreuse tempête de 1334. »

« .... aengesien dat zy (tvolck ende Ingeseten
« vanden seluen dorpe te Wilraüensyde) scamel
« lieden zyn, daerof den meesten deel daghelicx
« ter zee varen moeten... »

Stuk van 1598.

« Supplient les Remonstrant tres humblement
« voz tres humbles et tres obeissans subjects
« Bourgmestres et Escheuins de vostre terroir du
« Franc, tant en leurs noms que pour & au nom
« de tous les franchostes, manans & habitans de
« vostre terroir du Franc. Comme vostre terroir
« du Francq, lequel au coste du noord est assis
« et tenant frontiere contre la mer, soit d'ancien-
« nement fonde sur deux choses et negociacions,
« assaüoir sur la negociacion du labour et cul-
« ture des terres, et sur *la pescherie de la mer*, la-
« quelle pescherie l'on a de tout temps use et
« encoire use en plusieurs lieux et haüres du dit
« terroir, assaüoir a *Walraüenshyde*, a *Heys* et a
« *Stepeldamme*, a *Coxide* et *Groede*....¹ »

Ook luidens eenen tekst van het laatste der XVI^{de} eeuw, waren de dorpen of parochiën, langs de kust gelegen, onder de volkrijkste van het Brugsche Vrije gerekend :

Oktrooi tot het voortdoen des « crickhouder-
schaps » van het Vrije (November 1577).

« .... attendu meismes que les dits pays et
« terroir du francq, a cause des guerres passees,
« a este et est encoires pour le present tout du
« long de la coste marine (*qui auparavant estoit le*
« *meilleur quartier et le plus habité*) quasi du tout
« gasté, ruyné, bruslé et despeulé...² »

Ook is het door hare visscherij dat die plaats in de geschiedenis onzer kust meermalen te voorschijn komt, zooals de lezer zal bemerken.

Wij komen den naam van Walravensijde eerst-
maal tegen, tijdens de geschillen en moeielijk-
heden tusschen Vlaanderen en Engeland, in de
eerste jaren van veertien honderd. Inderdaad
wierden er in de maand November 1403, twee
afgeveerdigden der stad Brugge naar Blanken-
berghe, Wenduine, Oostende en *Walraüensyden*
gezonden, om te spreken nopens het goed aan de
Engelschen door de Vlamingen op zee gewonnen.

« Den vierden dach in november den heere
« Aernoud Reyphinne ende Janne vander Boede
« ghesendt te Blanckenberghe, te Wendunen, te

1. Rijks Archief. Saarters uit Weenen teruggezonden.

2. Ib. Opene brieven der opstandelingen (*Patentes des rebelles*) 22 November 1577.

« Oosthende, te *Walraüensyden* ende ter Nieuwer-
« poort up tstic vanden goede ghenomen bi den
« corüers van Vlaendre zekeren coopliden van
« Almaingen, van Holland, van Zeeland, ende
« ooc poorters der stede van Brucghe up den
« stroom van Vlaendre voor Blanckenberghe...¹ »

In Juni 1406, de bijeenkomst te Kales tusschen die van Vlaanderen en van Engeland noch tot den vrede, noch zelfs tot geenen wapenstilstand geleid hebbende, wordt de vlaamsche kust alle oogenblikken bedreigd door eenen inval der Engelschen. Wachten te peerde en te voet zijn op het « vloeimark » gesteld.

Ook worden er te dien einde, den 19 Juli 1406, wapenmannen uit de stad Oudenburg, ten bevele van den Heer van Ghistel, toen algemeen kapi-
tein van Vlaanderen, naar Walravensijde ge-
zonden :

« Item tenden den vors. 3 daghen als de vors.
« conincstavelen ende serjanten ende andre ver-
« laten waren M. Brande Claes den Muelnaere,
« als scotters metten voetboghe, Pieter Thool-
« nare, Chasin Cols ende Victor Colin als ser-
« janten ende H. van Ghivere als knape ghesent
« ten beveelne van minen vors. heere van Ghis-
« tele te *Walravenszyde*, vi daghen uutsynde de
« vors. scotters hebbende elc ix s. par. sdaechs,
« de serj. elc vii s. ende de knape 11 s.² »

Zij blijven daar zes dagen. Den 25^{en} der zelfde
maand zendt de burgemeester van Oudenburg
eenen man, om de voornoemde wapenmannen te
betalen :

H. « Item upten XXV^{sten} dach van hoymaent
« ghesonden Jac. den Langhe den vorseiden
« burchmeestre j dach te Wulravenszyde, omme
« te verlatene ende te betaelne de serjanten die
« daer ute Oudenburgh laghen. » xvi s.

De Vlamingen klagen over zeerooverijen op
hunne personen en goederen gepleegd door de
Engelschen, en de Engelschen laten dergelijke
klachten hooren nopens de zeevaarders van de
Vlaamsche kust. Men weet dat in die tijden, zee-
rooverij zeer gemeen was onder het zeevarende
volk, vooral in tijd van oorlog.

Alzoo worden er den achtsten Juni 1411 afge-
veerdigden gezonden naar den Prins van Wales,

1. Inv. des chartes de la ville de Bruges, par M. L. Gil-
liodts-Van Severen, III, blz. 467.

2. Rekening Oudenburg. 1406-7. (*Histoire de la ville d'Oudenbourg*, II, blz. 230 en volgende).

van wege de vier Leden van Vlaanderen, om de invrijheidstelling te bekomen van inwoners van Raversijde, die de Engelschen hadden gevangen genomen en naar de havens van Hul, Grimsby en Scarborough medegeleid :

1411. « Den 8ⁿ dach van wedemaent, Pieter
« Cadsallge, ghesendt in Inghelant anden prin-
« che van Waels ende anden amirael van Inghe-
« lant, met lettren vanden viere leden vanden
« lande van Vlaendre, omme de deliueranche van
« den personen van Walrauiensyde ende van
« haren, ghevanghen ende ghenomen in Inghe-
« lant te Hul, te Grimsby ende te Scarembuerch,
« van xlvi daghen...¹ »

Vervolgt.

ED. VLIETINCK.

WANDIETSCH.

ET heeft dikwijls gezeid geweest dat de Vlamingen verre achter zijn in vooruitgang en slimmigheid; en 'k zou het waarlijk beginnen te gelooven. Wat dat ze nu in hun hoofd steken! Schrijft en spreekt dat volk niet ernstig van *den Congo* te gaan beschaven, van de *Congoleezen* te bekeeren, ja, van in *den Congo* te gaan wonen? Welke uitzinnigheid! Zij zouden veel beter doen lieten ze voor alsnu dien machtigen en gevaarlijken *stroom* gerust, en begosten zij, eerst ende voor alle werken, met *Congoland* te beschaven, met de ongelukkige *Congolanders* tot het waar geloove te bekeeren, en in *Congoland* hunne woonstede te gaan vestigen. 't Zal waarlijk nog bezigheid genoeg geven!

De *Vlaamsche Vlagge*, groot verlot 1888, blz. 108, zegt dat zij te wege in twee keeren uitkomt, om reden der *feesten Rodenbach*. 'k En geloove daar niets van. Maar geheel waarschijnlijk dat het om reden der *Rodenbachsfeesten* is.

J. CRAEYNEST.

VAN HIER EN VAN ELDERS.

VER eenige dagen was het volle feeste in het Collegie van Thielt. En 't mocht wel, want eenige leerlingen van dit gesticht hadden van den jare, in al de wedstrijden aan welke zij deel namen, de schitterendste overwinningen behaald.

In den prijskamp onder de leerlingen der bisschoppelijke Collegien van West-Vlaanderen palmt M. Alois Vande Vyvere, van Thielt, *alle drie de eerste prijzen* binnen.

1. Gilliodts-Van Severen, IV, N° 75.

In den prijskamp die door het Staatsbestier ingericht is onder de leerlingen der klassen van Poësis en Rhetorica van al de Atheneums, gemeente-Collegien en gepatroneerde Collegien des lands, toovert die zelfde M. Vande Vyvere, *den eersten en eenigsten prijs*, in Rhetorica weg, terwijl M. Polydoor de Muelenaere de *tweede eervolle melding* medesleept.

In de klas van Poësis is het niet min wel, want M. Joseph Nolf, van Thielt, wint *den eersten prijs* en M. Jules Van Overschelde, ook van Thielt, *den tweeden*, terwijl M. Joseph Iserbijt, van Cuerne, met den *eersten accessiet* en M. Joseph Desmet, van Thielt, met de *tweede eervolle melding* optrekken.

En ik haal maar aan wat de moedertaal alleen betreft; de uitslag in de andere vakken was niet min schitterend.

Eere aan U, Heeren Bestierder en Leeraars; eere ook aan u, jonge studenten; werkt neerstig voort, nieuwe lauweren zult gij nog moeten plukken en herinnert u :

Is 't dat lof en eere u geschiedt,

Aan u zelve en wijt het niet!

Een huldegroet nog aan M. Maurits Legrand, leerling van Poësis in het Collegie van Kortrijk, die ook *in 't vlaamsch* de *vierde eervolle melding* bekwam.

F. D. H.

DAVIDSFONDS.

DE Brugsche afdeeling des Davidsfonds zal vergadering houden te beginnen met Donderdag 18 October aanstaande.

Donderdag, 18 October. Voordracht door M. Edw. Schelstraete, over *'t Beverhoutsveld*.

Donderdag, 15 November. Voordracht van M. Alf. Naert, toezierende bouwmeester van West-Vlaanderen.

Donderdag, 29 November, en Donderdag, 6 December, Voordracht door M. De Haene-Wante.

De volgende vergaderingen en de feesten zullen later aangekondigd worden.

WAAR 'T VLIEGEN WILT.

Ongeproefd best.

* *

Is misdaan u in eene zake
neem niet, maar laat God de vrake!

* *

't Recht is de galge.

* *

Hooren zeggen
is half gelogen.

Te koopen

eene volledige verzameling van *Rond den Heerd*, voor honderd frank. Te vragen : Mariastraat, 2.

Brugge, Boekdrukkerij F. De Haene-Wante, Mariastraat.